

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Sıvı-Elektrolit ve Asit-Baz Dengeyi Etkileyen İlaçlar							
Ders Kodu		VFT652		Ders Düzeyi		Doktora			
AKTS Kredi	6	İş Yükü	152 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Sıvı-elektrolitte temel kavramları, önemli iyonlar ve özellikleri, sıvı-elektrolit ve asit-baz bozuklukları, sağaltımının genel ilkeleri ve plazma hacminin düzeltilmesinde kullanılan maddeleri değerlendirmek ve bilgilendirmek.							
Özet İçeriği		Sıvı-elektrolitte temel kavramlar, önemli iyonlar ve özellikleri, sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesi bozuklukları, sağaltımının genel ilkeleri ve plazma hacminin düzeltilmesinde kullanılan maddeler incelenmektedir.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma, Problem Çözme							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Veteriner Farmakoloji, Cilt-II, Prof. Dr. Sezai KAYA, Prof. Dr. İbrahim PİRİNÇCİ, Prof. Dr. Ayhan ÜNSAL, Prof. Dr. Zafer KARAER, Prof. Dr. Bünyamin TRAŞ, Prof. Dr. Ali BİLGİLİ, Prof. Dr. Ferda AKAR; Medisan Yayınevi, 2009.
2	Tedavinin Farmakolojik Temeli, Öner SÜZER; Nobel Tıp Kitapevi, 2009.
3	Lippincott Farmakoloji, Prof. Dr. Filiz Onat, Doç. Dr. Zafer Gören, Doç. Dr. Atilla Karaalp; Nobel Tıp Kitapevi, 2009.
4	Vedemecum, Dr. Ecz. Rıza OMMATY; Medical Tribune, 2008.
5	Türk Vedemecum, Veteriner İlaç Rehberi, Vet. Hekim. Recai KANDUR; Cansız Hayal Basımevi, 2008.
6	Sıvı ve Elektrolitler (fizyoloji ve patofizyoloji), Martin G. COGAN; Barış kitapevi, 1994.
7	Farmakoloji; Prof. Dr. Melih ALTAN (Çeviri Editörü), Güneş Tıp Kitapevi, 2010.
8	Renkli Farmakoloji Atlası; Atilla BOZKURT, Can PEKİNER, İnci ŞAHİN-ERDEMLİ, Meral TUNCER, Serdar UMA (Çeviri Editörleri); Palme Yayınevi, 2001.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Sıvı-elektrolitte temel kavramlar ve fizyolojik dengenin önemi
2	Teorik	Ekivalan, osmos, osmolarite ve önemi ve hesaplanması
3	Teorik	Su ve tuz dengesinin düzenlenmesinde önemli organlar ve işlevleri
4	Teorik	Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesinde etkin solüsyonlar ve özellikleri
5	Teorik	Sıvı-elektrolit ve asit-baz dengesi bozukluklarının şiddetine göre etkin solüsyonların seçimi ve kullanıma yöntemleri
6	Teorik	Asit-baz dengesi bozukluklarında tampon sistemler ve önemi
7	Teorik	Makale tartışma
8	Ara Sınav (Vize)	Ara sınav
9	Teorik	Sodyum ve potasyum dengesi bozuklukları ve sağaltımı
10	Teorik	Kalsiyum ve magnezyum dengesi bozuklukları ve sağaltımı
11	Teorik	Diğer iyon dengesi bozuklukları ve sağaltımı
12	Teorik	Asidoz ve sağaltımı
13	Teorik	Alkaloz ve sağaltımı
14	Teorik	Plazma hacminin düzeltilmesinde kullanılan maddeler ve önemi
15	Teorik	Makale tartışma
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	3	2	70
Ödev	15	3	1	60
Ara Sınav	1	8	2	10
Dönem Sonu Sınavı	1	10	2	12
Toplam İş Yükü (Saat)				152
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				6

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Sıvı-elektrolitte temel kavramları, önemli iyonlar ve özellikleri hakkında bilgi edinir.
2	Sıvı-elektrolit bozuklukları ve sağaltımı hakkında bilgi sahibi olur.
3	Asit-baz bozuklukları ve sağaltımını hakkında bilgi sahibi olur.
4	Plazma hacminin düzeltilmesinde kullanılan maddeleri hakkında bilgi sahibi olur.
5	Alanı ile ilgili mesleki ortamlarda ders/sunum yapar ve uzmanlık düzeyinde tartışır.

Program Çıktıları (Veterinerlik Farmakoloji ve Toksikolojisi Doktora Programı)

1	Lisans ve/veya yüksek lisans düzeyinde elde edilen kazanımlar temelinde, farmakoloji ve toksikoloji alanında derinlemesine ve alanının ilişkili olduğu disiplinler arası (genişlemesine) bilgilere sahiptir. (Bilgi).
2	Lisans ve / veya yüksek lisans düzeyindeki temel bilgileri kullanarak, alanıyla ilgili ihtiyaç duyulan konularda özgün fikirleri geliştirir, bu fikirleri derinleştirerek/ sorgulayarak özgün tanımlar geliştirebilecek bilgiye sahiptir (Bilgi).
3	Veteriner farmakoloji ve toksikoloji doktora programının kendisine sağladığı yetki ve sorumlulukların bilincinde olarak uzmanlığını uygulama yetkinliğinde olur (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği).
4	Alanı ile ilgili bilimsel bilgileri derler ve amaca yönelik olarak değerlendirerek yorumlar (Alana Özgü Yetkinlik).
5	İlaçların fiziksel ve kimyasal özellikleri, kaynakları ve elde edilme yolları ile canlı organizma üzerindeki etkileri, etki şekilleri, farmakokinetikleri, istenmeyen etkileri ve kullanım alanları hakkında uzmanlık düzeyinde bilgi sahibi olur (Bilgi).
6	Zehirlenin fiziksel ve kimyasal özellikleri, kaynakları, canlı organizma üzerindeki etkileri, etki şekilleri ve toksikokinetikleri ile zehirlenme tipleri, zehirlenden korunma yolları ve zehirlenmelerde sağaltım yöntemleri hakkında uzmanlık düzeyinde bilgi sahibi olur (Bilgi).
7	Farmakoloji ve toksikoloji laboratuvarında çalışacak olan teknik personele eğitim verebilecek yetkinliğe ulaşır (Yetkinlik).
8	Lisans düzeyinde ders hazırlayabilecek ve anlatabilecek yetkinliğe ulaşır (Yetkinlik).
9	Farmakoloji ve toksikoloji laboratuvarındaki cihazları ve sarf malzemelerini belirler ve kullanır (Beceri).
10	Alanına ilgili bilinen/ yeni tanımlanan sorunlara çözüm oluşturma amacıyla-gerektiğinde disiplinler arası alanda bir araştırma projesi planlayarak, ekip oluşturur ve ekip bilinci içerisinde proje yürütür ve sonuçlandırır (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği).
11	Alanı veya farklı disiplinlerdeki kongre, panel, sempozyum, çalıştay, seminer, makale tartışma saati, problem çözme oturumları vb. organizasyonlara katılarak, kendi eğitim alanıyla ilgili bilgilerini paylaşır ve diğer disiplinlerdeki uzmanlar ile ilişki kurarak ekip üyesi olarak çözüme katkıda bulunur (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği).
12	Ulusal ve/veya uluslararası hakemli dergilerde alanı ile ilgili bilimsel makale yayınlamak alanındaki bilimsel bilginin sınırlarını genişletir (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği).
13	Meslek kurul ve kuruluşlarında alanı ile ilgili görevler alır (İletişim ve Sosyal Yetkinlik).
14	Farmakoloji ve toksikoloji alanı ile ilgili olay ve olguları kavramsallaştırır; bilimsel teknik ve yöntemleri kullanarak sonuçları yorumlar ve sorunlara yönelik analiz veya yöntem kurgular; elde ettiği verilere göre çözüm ve/veya tedavi alternatifi sunar (Alana Özgü Yetkinlik).
15	Yaşam boyu öğrenmeyi ilke edinir ve araştırmaya dayalı bilginin en önemli kazanım olduğunun bilincine sahiptir (Alana Özgü Yetkinlik).
16	Fikri ve sınai haklarını (patent hakkı) bilir ve korur (Alana Özgü Yetkinlik).

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5				
PÇ4	4	4	4	4	
PÇ5		5	5	5	
PÇ6		3	3	3	
PÇ8	4	4	4	4	4
PÇ11					4
PÇ14		3	3	3	5

